

Handläggare
Angelica Lindblad
Telefon: 076 122 5279

Till
Socialnämnden
2020-06-16

Slututvärdering av PEER support och inriktning för arbetet hösten 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens slututvärdering av Peer support.
2. Socialnämnden godkänner förvaltningens inriktningsförslag för 2020.
3. Socialnämnden lämnar utvärderingen till stadsdelsförvaltningarna för kännedom.

Lena Lundström Stoltz
Förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har under de senaste fyra åren samarbetat med föreningen Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) kring peer support verksamheten i Stockholm. Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning blir professionellt verksamma inom vård och omsorg för att stötta brukare i deras återhämtningsprocesser.

Socialförvaltningen har tagit fram bifogad utvärdering som är den slutgiltiga utvärderingen av projektet kring peer support verksamheten. Utvärderingen innehåller en samlad analys av intervjuer med berörda personer, likaså beskriver den peer supports viktiga bidrag till brukarna och verksamheterna samtidigt som utvärderingen synliggör organisatoriska perspektiv på deras roller i verksamheterna. Den avslutas med rekommendationen att peer support verksamheten bör övergå från projektverksamhet till en mer långsiktig lösning eftersom arbetet ger goda resultat i brukarnas återhämtningsprocesser.

Socialförvaltningen föreslår med hänvisning till resultatet i utvärderingen och pågående budgetuppdrag att arbetet ska fortleva i Stockholms stad. Likaså att socialförvaltningen under året ska

kunna redovisa peer support verksamheten i relation till långsiktighet, arbetsgivaransvar och ansvarsfördelning.

Bakgrund

Arbetet med peer support i Stockholms stad har pågått sedan 2016. Satsningen finansierades under 2016 och 2017 av statliga stimulansmedel inom ramen för PRIO och Uppdrag Psykisk Hälsa. I Kommunstyrelsens budget för 2018 och 2019 fick socialnämnden budgetmedel för att fortsätta arbetet med peer support. Arbetet har bedrivits genom en överenskommelse som tecknats mellan socialnämnden och NSPH. NSPH är en samarbetsorganisation för patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom det psykiatriska området. I Stockholms län samverkar åtta olika föreningar.

Peer står i Sverige för Personlig EgenErfaren Resurs. För att bli en peer supporter behöver den enskilde ha genomgått en särskild utbildning och haft regelbunden handledning. Peer support är en yrkesroll i Sverige men har under de senaste tjugo åren utvecklats och implementerats i andra delar av världen. I USA har närmare 30 delstater ett omfattande program för peer support, i Holland krävs att brukare anställs i Assertive Community Treatment team för att erhålla certifiering och i England och Nya Zeeland är modellen väletablerad. I Sverige har peer support projekt även startats upp i bland annat Västra Götalandsregionen, Skåne, Uppsala och Örebro.

Peer support är sedan 2017 klassat som ett forsknings- och utvecklingsområde av Socialstyrelsen. NSPH har tillsammans med Centrum för Evidensbaserade Psykosociala Insatser (CEPI) tagit fram en forskningsbaserad modell av peer support som utvärderas kontinuerligt. Modellen är densamma i samtliga av de regioner och kommuner i Sverige där NSPH arbetar med peer support.

Mellan Socialförvaltningen och NSPH Stockholms län har det för 2020 tecknats en överenskommelse om tidsbegränsat bidrag för arbete med peer support (dnr 1.5.1–858/2019). Bidraget om 3,5 mnkr gäller från den 1 januari 2020 till och med den 31 december 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 10 juni 2020. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 11 juni 2020.

Ärendet

Sweco fick i uppdrag från Stockholms stad att genomföra bifogad utvärdering (i en serie av tre) av peer support verksamheten. Syftet med utvärderingen var att samla in och analysera erfarenheter och

perspektiv från cheferna och medarbetaren i verksamheterna, anställda peer supports och brukare kring:

- Införandet av peer support i de tillkomna verksamheterna 2018.
- Den fortsatta implementering av peer support i de verksamheter som startade under 2017.

Sweco gör sedan en sammanfattning av tidigare utvärderingar som är strukturerad utifrån tre teman: *implementering, yrkesrollen och innebörden i socialpsykiatrin*. Under varje tema diskuterar de framgångsfaktorer och hindrade faktorer eller andra svårigheter för rollen. Utifrån en samlad bild ur samtliga intervjuer redogör Sweco tematiskt en samlad analys av projektet under följande punkter:

- Viktigt bidrag till brukarna.
- Viktigt bidrag till verksamheterna.
- Organisatoriska perspektiv på peer support.
- Möjligheter till fortlevnad och spridning.
- Behov av medvetenhet utifrån genus- och intersektionella perspektiv.

Slutsatser och rekommendationer

Utvärderingen avslutas med ett antal rekommendationer som Sweco baserar på den samlade analysen från de tre utvärderingarna. De huvudsakliga analyspunkter Sweco diskuterar i rapporten handlar om:

- Peer supportens behov av tydligare introduktion och arbetsbeskrivningar.
- Peer Supportens möjlighet att ägna tid åt en person.
- Att de är ett komplement till ordinarie personal.
- Deras bidrag till att samtal om brukare förändras och de medverkar till en ökad förståelse för brukarnas möjligheter och förutsättningar hos personalen i verksamheterna.
- Vid rekrytering av peer support bör det finnas en medvetenhet utifrån genus- och intersektionella perspektiv
- Att peer support verksamheten ska fortleva i Stockholms stad och bör övergå från projektverksamhet baserat på ettåriga budgetbeslut till en mer permanent eller långsiktig lösning.

Jämställdhetsanalys

Ärendet är könsneutralt i förhållande till de insatser den enskilde erbjuds. I arbetet med brukarna är det fokus på den enskilde och dennes behov. Vidare är det i dagsläget sju anställda som peer support, varav tre män och sex kvinnor. I dialog med NSPH framkommer det att de försöker rekrytera fler personer med olika bakgrunder och erfarenheter för att kunna stötta brukare i deras återhämtningsprocesser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslagen till inriktning för hösten 2020, bifogad utvärdering och att utvärderingen lämnas till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Utöver detta vill förvaltningen betona vikten av brukardelaktighet och inflytande. Detta är en viktig fråga och ingår i flera av nämndens uppdrag för året. Förvaltningen anser att peer support är en betydelsefull del i detta arbete och bidrar med kunskap för stadens möjlighet att arbeta med brukarinflytande på ett professionellt sätt. Utvärderingarna visar på både goda resultat och lyfter fram utmaningar med implementering av peer support i Stockholm. För att främja fortsatt positiv utveckling av brukardelaktighet behöver socialförvaltningen undersöka alternativa lösningar för att hitta ett sätt som är mer hållbart och långsiktigt. För att socialförvaltningen ska kunna genomföra arbetet med peer support behöver arbetet fortsatt finansiering.

Bilaga

Slututvärdering av PEER support - Maj 2020.